

Zabytkowy park pszczyński

Jeden z najpiękniejszych zespołów parkowo-pałacowych w kraju.

W blisko 160-hektarowym parku krajobrazowym, założonym w XVI wieku, wyróżnia się trzy główne, spójne kompozycyjnie części. Do Parku Zamkowego, którego najważniejszą atrakcją jest Muzeum Zamkowe, przylega od zachodu Park Zwierzyniecki (zwany także Dziką Promenadą) z Pokazową Zagrodą Żubrów, a od wschodu park dworcowy z Zagrodą Wsi Pszczyńskiej. W 2021 roku zespół zamkowo-parkowy ze względu na wartości artystyczne, historyczne i naukowe oraz autentyczność i integralność jednej z najcenniejszych rezydencji arystokratycznych w Polsce został uznany za Pomnik Historii.

Pokazowa Zagroda Żubrów w zabytkowym parku pszczyńskim

Jedynie takie miejsce w Europie, gdzie kilkaset metrów od miejskiej starówki można spotkać żubry.

Symbolem, a zarazem swoistą marką ziemi pszczyńskiej jest żubr, z którym „oko w oko” można się spotkać w otwartej w 2008 roku Pokazowej Zagrodzie Żubrów. Historia tego gatunku na Górnym Śląsku sięga jesieni 1865 roku. Wówczas to książę pszczyński Jan Henryk XI Hochberg von Pless sprowadził z prastarego matecznika - Puszczy Białowieskiej cztery żubry. Przyjechały koleją żelazną na stację towarową w Murckach (obecnie dzielnica Katowic), skąd po pewnym czasie zostały przewiezione do tzw. Lasów Dolnych, w których pozostają do dziś. Fakt sprowadzenia żubrów do Pszczyny miał ogromne znaczenie dla uratowania tego gatunku przed całkowitą zagładą w drugiej dekadzie XX wieku. Hodowla pszczyńska jest najstarszą hodowlą żubrów na świecie, a osobniki tu hodowane nadal odgrywają istotną rolę w restytucji światowej populacji żubra. Tradycją Pokazowej Zagrody Żubrów jest ogłaszany konkurs na imię po każdych narodzinach żubrów. Zasadą jest, że imię musi, zgodnie z historyczną regułą, zaczynać się od liter PL - od historycznej nazwy Pszczyny - Pless.

ul. Rynek 2
43-200 Pszczyna

DZIKA PROMENADA

ŚCIEŻKA EDUKACYJNO-PRZYRODNICZA

1

Trasa Cyranka

Swoją nazwę zawdzięcza sztucznie utworzonemu zbiornikowi wodnemu, który obecnie stanowi ważny przystanek na trasach migracji ptaków wodno-błotnych. Rozpoczyna się ona (tak jak trasa „Tropem żubra”) przy głównej bramie wejściowej do Parku Zwierzynieckiego, gdzie pięć pierwszych przystanków oznaczonych tablicami jest wspólnych dla obu pętli ścieżki edukacyjno-przyrodniczej. Przechodząc obok rzeki Pszczynki, przy odrobinie szczęścia, możemy dostrzec przelatującego zimorodka - istny klejnot naszej oczyszczony przyrody. Warto nadmienić, że rzeka Pszczynka została wykorzystana (za pomocą śluz oraz zastawek i kanałów) do wykreowania sielskiego krajobrazu parku pszczyńskiego, co szczególnie jest widoczne w pobliżu zamku książąt Hochberg von Pless. W Pokazowej Zagrodzie Żubrów można zaznajomić się z historią żubrów na ziemi pszczyńskiej i niebagatelną rolę w procesie odbudowy światowej populacji żubrów, jaką odegrały żubry z hodowli księcia Hochberg von Pless. Z kolei przy Kanale Ulgi dowiadujemy się o gospodarce wodnej tutejszego regionu z historią tworzenia kanałów zasilających w dawnych czasach młyny i stawy rybne. Bystry oko obserwatora przyrody dostrzec może w pobliżu uwijającego się w poszukiwaniu owadów nad brzegiem kanału - strzyżyka woleoczo. Na kolejnym przystanku dowiedzieć się można o funkcjonowaniu gospodarki leśnej. Niedaleko tego miejsca podziwiać można potężne dęby czerwone oraz sosny wejmutki. Wychodząc na leśny dukt trafiamy na tablicę informującą o formach ochrony przyrody i o Młynówce. Idąc dalej docieramy nad brzeg największego zbiornika wodnego w parku pszczyńskim, jakim jest staw Cyranka. Tutaj spotkać można takie skarby świata przyrodniczego, jak m.in. cyrankę, ślepowrona, rybitwę czarną, wydrę, bobra, żurawia i gęsi wraz z łabędziami niemymi. Dalsza część trasy doprowadzi nas nad zakole Młynówki, gdzie znajdziemy informacje o ekosystemie rzeki. Następnie przechodząc wałem Młynówki (i podziwiając stare okazy dębów szypułkowych) trafiamy w okolice stawu zwanego Łącką Groblą o powierzchni około 7 ha. Akwen ten jest łowiskiem specjalnym Polskiego Związku Wędkarskiego. Kierując się do następnego przystanku idziemy przydrożną aleją dębowo-lipową, która znajduje się na koronie grobli dawnego Stawu Łąckiego. Docieramy nad rzekę Pszczynkę, gdzie na kolejnych tablicach ścieżki wzbogacimy swoją wiedzę na temat korytarzy ekologicznych (nad brzegami widoczne ślady obecności bobrów oraz wydr), pielęgnowania i użytkowania lasu, ekosystemów szuwarowych łąk.

2

Ścieżka edukacyjna

Bogactwo flory i fauny.

Obok Pokazowej Zagrody Żubrów inną atrakcją parku pszczyńskiego jest ścieżka edukacyjno-przyrodnicza z kilkunastoma przystankami, usytuowana w Parku Zwierzynieckim. Do wyboru są dwie pętle ścieżki „Dzika promenada”: krótsza (zielona) o długości około 4 km „Tropem żubra” i dłuższa (czarna) o długości ponad 7 km „Cyranka”. Na obu trasach, w odległości kilkuset metrów, ustawiono tablice informacyjne omawiające m.in. tematykę ekosystemu lasu, łąki oraz rzeki Pszczynki, a także hodowlę żubrów, spotykane na trasie różnorodne formy świata roślinnego i zwierzęcego. Pięć pierwszych przystanków jest wspólnych dla obu tras. Niedaleko rozwidlenia szlaków znajduje się altana dla turystów, idealne miejsce odpoczynku przed dalszą wędrówką. Obie ścieżki poprowadzone zostały malowniczymi terenami leśnymi, wśród wilgotnych śródleśnych łąk z bujną szatą roślinną, a także brzegiem największego zbiornika wodnego w parku pszczyńskim - stawu Cyranka. Wchodzi on w skład tzw. „Śląskiego Pojezierza Antropogenicznego”, gdyż powstał sztucznie w ostatniej dekadzie XX wieku. Trasy łączą w sobie wartości edukacyjne z aktywnym wypoczynkiem na świeżym powietrzu, pod koronami potężnych dębów, sosen oraz buków.

3

Trasa Tropem żubra

Po przejściu pięciu wspólnych przystanków, trasa zielona odbija w lewo, gdzie po krótkim spacerze dochodzimy do przystanku charakteryzującego śródleśną łąkę wraz z ekosystemem lasu. Ciekawostek o dzięciolach zamieszkujących park pszczyński oraz informacji dotyczących dawnych czasów tego obszaru leśnego, dowiemy się już z ostatniej - siódmej tablicy umieszczonej wśród starodrzewia, w którym dostrzec można potężne wiązki oraz graby.

park-pszczyński.pl

www.pszczyna.pl

www.zubry.pszczyna.pl

